

[Aksel Larsen.]

vidt Landbruget betaler eller er i Stand til at betale — jeg vil ikke yppe Klammeri om dette paa det nuværende Tidspunkt — de tilstrækkelige Lønninger, og dels af Forholdene ude paa Landet i det hele taget. Det fører imidlertid for vidt at tage en længere Diskussion om disse Spørgsmaal her. Disse Problemer har ligget for meget længe, de kunde have været overvejet, og der kunde for saa vidt nok være Grund til at nedsætte en Kommission eller et Udvalg til Overvejelse af dem; men at nedsætte et Udvalg til at foretage Overvejelser paa Grundlag af et Forslag som det foreliggende, ser vi ingen Grund til.

Villumsen: Jeg var paa Forhaand klar over, at denne Forhandling næppe kunde forløbe, uden at Roskilde og min Ringhed skulde nævnes. Jeg har nu i 22 Aar haft dette Problem paa nært Hold, men alligevel har jeg aldrig rigtig kunnet faa fat i de Vanskeligheder, som det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen før forsøgte at konstruere. For de forsikrede arbejdsledige ligger Forholdet ganske klart: de er til enhver Tid pligtige at paatage sig det Arbejde, de er i Stand til at bestride, og hvis de ikke gør det, mister de uvægerligt Understøttelsen. Gang paa Gang, naar Spørgsmaalet om den manglende Arbejdskraft til Landbruget har været rejst, er det, som ogsaa den højtærede Socialminister nævnte, blevet dokumenteret, at Dansk Arbejdsmands Forbund har haft Tusinder af arbejdsledige, som var i Stand til at udføre Landbrugsarbejde; det drejer sig blot om et Vink, saa er de villige til at paatage sig dette Arbejde.

Nu ved jeg godt, at det er Arbejdere i andre Aldersklasser end dem, der fortrinsvis er ledige, som man søger ude i Landbruget, og jeg forstaar, at Rejsningen af dette Spørgsmaal her beror paa, at man mener, at der i de danske Købstæder gaar en hel Del unge Mennesker, som i deres grønne Ungdom har arbejdet paa Landet, men nu gaar inde i Byerne og slider Brostenene. Men det er jo saadan, som jeg har fremhævet — hvad ogsaa det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen har været inde paa baade her i Salen og paa Møder ude i Landet —, at de sociale Udvalg i Roskilde og andre Steder selvfølgelig ikke holder Haanden over disse unge Mennesker. De har til enhver Tid et intimt Samarbejde med den offentlige Arbejdsanvisning, og saa snart der derfra foreligger en Meddelelse om, at en eller anden ung Mand har

været uvillig til at paatage sig Arbejde, har vi omgaaende frataget ham Understøttelsen. Men der er ikke nogen Grund til at forsøge paa at fremstille det, som om det kun er i Roskilde, det finder Sted, jeg er ganske sikker paa, at det finder Sted i hver eneste Købstad her i Landet.

Vi har søgt Forhandling med Landboforeningerne, og vi har søgt, om vi kunde løse det Problem, der ligger i, at der inde i Byerne gaar ganske unge Mennesker ledige, som ikke tidligere har været ved Landbruget, men som ikke er ældre, end at det maatte være muligt i Løbet af forholdsvis kort Tid at oplære dem til Landbrugsarbejde. Samtalerne har været ret positive, men naar de skal føres ud i Praksis, er der aldrig blevet noget videre ud af det.

Jeg forstaar ogsaa paa det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen, at det har ingen særlig Interesse, dette at faa anvist Arbejdskraft til Landbruget igennem de offentlige Anvisningskontorer, eventuelt gennem Socialudvalgene. Nej, det, man ønsker, er at vende tilbage til de helt gamle Tilstande, hvor Husbonden og Medhjælperen søgte direkte Forhandling. Det, man med andre Ord vil have, at de sociale Udvalg i denne Forbindelse skal udføre, er kun den Rakkertjeneste, der ligger i, at vi skal fratage de unge arbejdsledige Understøttelsen; naar de saa er blevet tilstrækkelig sultne, mener det ærede Medlem, søger de selv ud og søger Arbejde ved Landbruget. Men den Rolle maa jeg som Medlem af et socialt Udvalg frabede mig, og det tror jeg samtlige Landets sociale Udvalg vil gøre. Jeg tror ogsaa, det ærede Medlem er i Besiddelse af et langt smukkere Samfundssyn end det, en saadan Udtalelse giver Udtryk for.

Socialministeren (Ludvig Christensen):

Hvis Tiden var til det, vilde det være meget nemt for mig at bevise over for det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen, at Stillingen for Regeringen Madsen-Mygdal i 1929 var en helt anden end den Stilling, Regeringen har i Dag med Hensyn til Mulighederne for at gribe ind over for Arbejdsløsheden. Dengang havde vi jo frie Afsætningsmuligheder ude omkring for vore Erhverv. Det, der skulde til dengang, var Initiativ fra Regeringens Side. Vi har ikke de samme Muligheder nu — men jeg skal ikke komme nærmere ind paa det i Dag.

Mit Svar paa det ærede Medlems Spørgsmaal, om jeg stiller mig bag Statsministerens Udtalelser paa den socialdemokratiske Partikongres, vil det ærede Medlem kunne se af mine Bemærkninger, da jeg